

Yttrande till "Näringslivsprogram för Lunds Kommun 2021-2030", diarienummer KS 2020/0843

Råbylunds Företagarförening (RLF) är Lunds näst största företagarförening med drygt 125 medlemmar huvudsakligen med geografisk koppling till Sydöstra Lund. RLF innefattar Gastelyckans- och Hasslandas företagsområde och Råbyholms industriområde. Inom området finns omkring 250 företag med ca 8500 arbetstillfällen.

Allmänt intryck

RLF är mycket positiva till att Lunds Kommun tar ett grepp om näringslivsfrågorna. Det är emellertid ett *övergripande* näringslivsprogram vilket innebär att det krävs mycket samverkan och konkretisering framöver!

Vi noterar speciellt de två rubrikerna "Det löser sig inte av sig självt" samt "Lund behöver agera". Just denna insikt är väsentlig, en sjukdomsinsikt. Det finns stora brister i näringslivsarbetet såsom det drivs idag. Bilden har varit att man från kommunens sida just trots att man inte behöver agera proaktivt, samt att saker löser sig själv.

Det har förvisso lett till utveckling på näringslivsområdet men flera av de exempel som tas upp som lyckade etableringar hade inte kommit till stånd utan betydande avetableringar. De mest tydliga exempel som omnämns är Sonys verksamhet i Lund som bygger på avvecklingen av Sony Ericsson samt Medicon Village som inte kommit till stånd utan nedläggningen av Astra Zeneca. Lund som kommun måste upphöra med reaktiv näringspolitik och istället påbörja ett långsiktigt strategiskt arbete som både syftar till att skapa nya företag men också till att säkerställa att både företagen och därmed de anställda stannar kvar i kommunen när de växer.

RLF upplever och möter en förmodad okunskap bland många såväl politiker som tjänstemän avseende företagandets villkor och förutsättningar. Vi tror att detta är anledningen till att det saknas ett näringslivsstrategiskt perspektiv samt vidare en nedbrytning och konkretisering i form av handlingsplaner med målsättningar möjliga att följa upp. Utan strategi och inriktning i arbetet blir prioriteringarna svåra att göra, resurserna bristfälliga då det är svårt att motivera behovet av dem och insatserna svåra att följa upp och utvärdera.

En förutsättning för att utveckla näringslivet i kommunen är att insikten formulerad i de två poängterade rubrikerna ovan faktiskt leder till handling och samverkan med näringslivet.

Kommunen *måste involvera näringslivet i det strategiska arbetet*, att plocka in kompetenser utifrån i styrelser, styrgrupper, arbetsgrupper mm. *RLF vill se en näringslivsorganisation med företrädare för såväl näringslivet som Lunds kommun som driver frågorna gemensamt framåt.* Förslaget om att bilda en sådan organisation har framförts vid flera olika tillfällen till

flera olika representanter från kommunen, politiker såväl som tjänstemän. RLF har inte fått någon återkoppling.

Det krävs vidare att det nödvändiga arbetet med att bryta ner de övergripande och luftiga prioriteringarna till faktiska konkreta planer och mål genomförs snabbt.

Kommentarer till prioriterade områden och insatser

Ett näringslivsprogram för Lunds kommun förutsätter medverkan från näringslivet och dess olika parter och intressenter. Det ska bygga på en omvärldsanalys såväl som intern genomgång av näringslivet dess struktur och innehåll, utbildning och forskningen (LU, Max IV/ESS) och de förutsättningar som föreligger för att utveckla näringslivet framöver. Vi saknar detta förarbete och de underlag nödvändiga för att skapa trovärdighet i det fortsatta arbetet.

De sju prioriterade områdena är relevanta och kan utgöra en grund för att bryta ner frågorna. Det framgår att man i arbetet utgått från rådande situation och därifrån försökt få med så mycket som möjligt utifrån rubrikerna Intrycket är att man under insatserna blandar "högt och lågt", några mycket allmänna, andra tydliga anvisningar. RLF menar att det är viktigt att våga höja blicken och anta ett strategiskt perspektiv först, och därefter bryta ner det och konkretisera det.

Många av de olika punkterna under insatserna är bra och viktiga. Allt går inte att genomföra på en gång och det är viktigt att prioritera tydligt och därefter tillsätta nödvändiga resurser. *Det krävs mycket nya resurser, både kompetensmässigt och finansiellt. I detta sammanhang återkommer vi till vikten av samverkan med näringslivet.*

Ett område vi saknar eller som vi tror är viktigt att Lunds kommun uppmärksammar är alla de företag, främst de mindre företagen som utgör grunden för att kommunen alls fungerar. De företag som, till skillnad från de forskningsintensiva, levererar långsiktiga arbetstillfällen och lönsamhet. Många är dessa företag ligger inom det geografiska området där RLF verkar. Det går inte att driva en trovärdig näringslivspolitik om man inte som kommun erkänner och tar hand om den basnäring som måste finnas i varje kommun oavsett storlek. Dessa företag måste också ges goda förutsättningar att växa och utvecklas inom kommunen när kommunen växer.

En annan mycket viktig fråga viktig att poängtera är nya etableringar i kommunen, detta plockas också upp i programmet under "Hållbar tillväxt" och "Markberedskap och goda fysiska förutsättningar". Vi uppfattar verkligen väsensskild från texten och viljeinriktningen. Omfattande markområde i stadens närområde omvandlas till bostäder, se *området kring gamla Åkerlund & Rausing* som så tydligt symboliserat Lund och traditionen kring förpackningar med avknoppningen TetraPak som är ett av världens största förpackningsföretag idag. Flera bolag har startat upp som ett resultat av ÅRs etablering och fler skulle det kunna bli. Istället för bostäder skulle en satsning på hela området i nära samarbete med forskningen på ESS kunna skapa ett nytt "Packaging Village". Är det för sent?

Ett annat exempel är *hela området på gamla väster*, detta ska nu bli ett bostadsområde med namnet Västerbro. Vi frågar oss var de olika företagen ska ta vägen? Några har flyttat till RLFs upptagningsområde men flera kommer inte att få plats utan får lämna kommunen. Flera av dessa företag vill ha närheten till E22/E6.

Lunds ska även fortsättningsvis verka för forskningsintensiva företag och verksamheter, men det måste finnas utrymme också för enklare industrier och verkstäder. Företagen som startar i Lund måste kunna finna lokaler att utvecklas vidare i. Speciellt måste det, för att långsiktigt trygga framtida intäktsströmmar till kommunen, även satsas på verksamheter med tillverkning av fysiska produkter, då dessa inte lika lätt som rena kunskapsföretag, kan lämna Lund. Detta skäl skall kontrasteras mot det faktum att en mycket stor andel av de entreprenörer som startar s.k. kunskapsföretag, har som målsättning att snarast göra en "exit", dvs. avyttra verksamheten med vinst, då sådant tillfälle ges. Statistiken över sådana avyttringar visar att en alltför stor del av dessa försäljningar slutar med att företagen flyttas från Lund, inte sällan utomlands, med påföljande "brain drain", och förlust av arbetsplatser och dåligt utnyttjande av den investering Sverige gör i kostnadsfri postgymnasial utbildning, av bl.a. entreprenörer. På RLFs upptagningsområde finns många noterade bolag som startat sin verksamhet men anknnytning till Lunds Universitet.

Sammanfattande synpunkter

RLF ser positivt på Lunds Kommuns initiativ till Näringslivsprogram. Det är mycket övergripande men pekar på viktiga insikter och satsningar.

Lunds kommun måste nu gå vidare och initiera ett arbete med att ta fram en näringslivsstrategi i nära samarbete med näringslivet. RLF föreslår att näringslivsarbetet sker i en gemensam organisation med representanter från både kommun och näringsliv.

Men en genomarbetad näringslivsstrategi, som ser till hela näringslivet inom kommunen, finns förutsättningarna för att konkretisera och bryta ner de prioriterade områdena och insatserna till handlingsplaner.

Lund måste arbeta mer strategiskt och proaktivt för att möta näringslivets behov. Det krävs mer resurser, både kompetensmässiga och finansiella.

Råbylunds Företagarförening
Lund 14 augusti 2021

Håkan K Pålsson, ordförande

